N°. 2421. **DE TIJD.** 1855.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden, enz.* FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 13 APRIL.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 12 April.

Men leest in den *Nederlander:*

»Verbazing en verontwaardiging heeft te Straatsburg de verklaring te weeg gebragt van een predikant der Luthersche Kerk, dat de aanbidding van den Zaligmaker *afgoderij* is.

»In eene preek op het *Reformatie-feest* (31 Oct. 1854) heeft deze leeraar, van de dwalingen der Middeneeuwen gewag makende, o. a. gezegd:

»»Les sectes protestantes n'ont conservé de toute cette *idolâtrie* que *le culte de Jésus*, mais d'une manière si exclusive, qu'il menace, comme celui de Marie dans l'Eglise romaine, d'effacer complètement celui du vrai Dieu."

»Blijft deze bestrijder van de Godheid des Heeren predikant?

»O ja! de Kerkeraad heeft zich bij het geven van een vermaning *(la réprimande simple)* bepaald.

»Het schijnt ook daar eene *reglementaire* Kerk, waar men van de *leervrijheid* een ruim genot heeft."

Den Zaligmaker te aanbidden — afgoderij!

En dat wordt door een Luthersch predikant te Straatsburg openlijk verkondigd!

Doch waarom niet? En waarom daar verbaasd over te zijn?

Is dat dan ook hier te lande niet aan de orde?

Hoe vele predikanten nog, die aan de Godheid van Christus gelooven? Hoe vele, daarentegen, die haar loochenen?

Wel meer bedektelijk, wel minder brutaal, dan die Straatsburger predikant en dan de predikanten in Duitschland dat plegen te doen, maar wien de aanbidding des Zaligmakers daarom toch niet minder afgoderij is.

Zoo ons iets kan verwonderen, 't is, dat de *Nederlander* zich verwonderd betoont over de vrijmoedige taal van het meerendeel der Protestanten. Geeft het vrije onderzoek hun niet het regt aan te nemen of te verwerpen wat hun goeddunkt? Met welk regt kan de *Nederlander* dan verlangen, dat zij zich aan zijne inzigten en beschouwingswijze onderwerpen? Omdat de *Nederlander* nog vasthoudt aan »*le culte de Jésus*," wat gaat dat hun aan? Daardoor immers wordt *hun* individuëel regt niet beperkt, om dien »*culte*" eene »*idolâtrie*" te achten?

Indien men het beginsel van het vrije onderzoek aanneemt, men zij dan ten minste konsequent en hebbe vrede met al zijne gevolgen. Intusschen — hoe afschuwelijk is het beginsel niet, waardoor geregtvaardigd wordt eene taal als de boven aangehaalde en eene Christusverloochening, als die welke tegenwoordig alom en bijna algemeen in het Protestantismus wordt voorgestaan?

De jongste (twaalfde) algemeene vergadering van het protestantsche genootschap *Unitas*.

Deze vergadering werd den 21 Junij 1854 gehouden te Amsterdam, »in de wel ingerigte zaal van het gebouw der Societeit *Eensgezindheid*". Daar waren tegenwoordig eenige leden van het Hoofdbestuur en de Afgevaardigden uit 31 Departementen, in 't verslag bij name opgeteekend. Ook dáár was, behalve *Welstand* en *Hulpbetoon*, »het genootschap *Phylacterion*" vertegenwoordigd door twee afgevaardigden, die, als adviserende leden aan de beraadslagingen deel namen.

De Predikant H. L. Oort, van 's Hage, bad voor.

Algemeene Voorzitter was E. W. van Dam van Isselt. »Bij den aanvang sprak hij de bijeengekomen broeders »toe met woorden, die diepen indruk verwekten, waarbij »de hoog ernstige stemming werd in herinnering gebragt, »die in de vorige Alg. Verg. heerschte, en grootendeels »het gevolg was van den indruk, te weeg gebragt door »de smadelijke woorden van den Paus en de daarop ge»volgde uiting van het in Nederland nimmer geheel in»geslapen protestantsch gevoel. Voorts wees de spreker »op de uitwerkselen van dit een en ander; op onder»vonden teleurstelling in hetgeen men verwacht had »nopens de handhaving van wat aan protestantsche ge»voeligheid verschuldigd was, eene krachtige toepassing »der wet tot regeling van het toezigt van den Staat op »de Kerkgenootschappen. Eindelijk wekt hij op tot liefde »onder de broeders en verdraagzaamheid jegens anders»denkenden [!!], doch vooral tot waardschatting en ver»dediging van hetgeen den waren Nederlander boven »alles heilig en dierbaar wezen moet."

Daar deze openingsrede voor de vuist uitgesproken en niet in schrift gebragt was, kon ze tot groot leedwezen der vergadering niet in 't verslag medegedeeld worden.

De Algemeene Sekretaris S. A. van Hoogstraten brengt het Algemeen Verslag uit; het opmerkelijkste laten we volgen.

't Vorig jaar moest hij met treurige sterfgevallen aanvangen, ook ditmaal: »de waardige Generaal Klerck, die »in de dagen zijner grijsheid zich aansloot aan ons werk". was hun door den dood ontnomen.

De openstaande plaatsen waren aangevuld, de Permanente Commissie was weêr voltallig, en H. P. Timmers Verhoeven tot Mede-Voorzitter benoemd.

Twee Departementen waren er bijgekomen: te Opperdoes in Noord-Holland, en de *Ring van IJsselstein.* Het Dep. van Breda ging te niet, waarbij echter weinig verloren werd; en vergoed wordt het misschien door een Dep. te Culemborg.

Van de *Bestuurders* in het Dep. verloor *Unitas* te Middelburg Jhr. B. de Jonge; te Utrecht Jhr. G. J. Beeldsnijder van Voshol en Vrije Nesse, sedert 1845 allerijverigst medearbeider; te Dordrecht Jhr. Mr. P. H. van de Wall van Puttershoek, een zeer betreurd lid.

Ook vele *leden* ontvielen door den dood; niettemin is er »een aanwinst van 54 Leden, 5 Donatrices en 81 Schenkers van jaarlijksche bijdragen beneden de gewone contributie."

De *Commissien van Zamenwerking* (der verschillende geheime genootschappen) breiden zich uit en hebben door *gemeenschappelijke verrigtingen* zeer gewenschte uitkomsten verkregen. Vooral heeft men zich thans met *Phylacterion* aangesloten.

Hierna wordt melding gemaakt van eenige ontvangsten: de beruchte Hoofdbestuurder Drieling vermaakte aan *Unitas* de *twintig aandeelen*, die hij in haar fonds genomen had, waardoor dat genootschap »ontheven werd van het kwijten eener jaarlijksche rente van *f* 20." Volgen nog eenige giften als de reeds sedert eenige jaren ontvangene van *f* 300; — één van *f* 100, één van *f* 50, één van *f* 20, welke laatste drie giften gedaan zijn met het oog op de Evangelisatie onder Roomschen, waarover later.

De *Toespraak* van den Hoofdbestuurder Oort heeft voor *Unitas* opgebragt de som van *f* 10.70.

Eenige boekgeschenken waren ontvangen als: *Wiseman en Cumming;* een jaargang van het tijdschrift *Gelderland*, onder redactie van Mr. W. van de Poll, dat om zijne Protestantsche strekking gezegd werd aanbeveling te verdienen.

Dan komen de berigten over de *bezittingen;* den bruiker van den *warmoezierstuin* ging het slecht; de *bleekerij* heeft met de buren een proces over 't leggen eener pijp in een gevonden wel; over de *ontginning van heidegronden* in 't belang der Protestantsche arbeidende klasse in eene Noord-Brabantsche gemeente, waren geen mededeelingen ingekomen; de *pachter van griendbosschen* in een Noord Brabantsch dorp gaat vooruit; maar met de zaak van den *handelaar* in Noord-Brabant is het treurig afgeloopen, doch den *logement-houder* gaat het vrij goed, en zoo gaat het enige bladzijden door; met spijtigheid wordt de tuinier H. Grootegoed herdacht, die Protestantsch geworden en door *Unitas* ondersteund, maar tot de Roomsche Kerk was teruggekeerd. »Zegevierend — zegt de Sekretaris — heeft *de Tijd* er aankondiging van gedaan."

Nu volgt eene reeks van ondersteuningen *zonder borgstelling*, welke grootendeels mislukt zijn; als aan den *fabriekant*, den *blikslager*, den overleden *Roomschgezinden logementhouder*, ondersteund om wille van zijne Protestantsche echtgenoot en kinderen; en een anderen Roomschgezinde, die in *gemengd huwelijk* leeft. — Behalve een paar berigten over een *koekbakker* en *modemaakster* in Gelderland en eene *weduwe* met haar gezin in een Noord-Brabantsch dorp, die gunstiger luiden, en een paar gevallen waarvan men het regte niet weet, gaat het geklaag altoos door, als over een *landbouwer* in Limburg, die velerlei tegenspoed ondervond; over den *kastelein* in een *buiten-logement*, bij wiens faillissement de crediteuren (ook *Unitas*) aanmerkelijke schade lijden; doch »het pand is gelukkig overgegaan in handen van een Protestant, onder wiens beheer (zij) hopen dat de zaak beter mag bloeijen". De *koopman in hoepels* is geheel achteruit geraakt; — de *timmermansknecht*, »die, met zijn gezin, van de Roomsche tot de Hervormde Kerk was overgegaan", is gestorven en de Permanente Commissie ondersteunt nu de *hulpbehoevende weduwe;* — en enkel teleurstelling is te wachten van eene *weduwe*, die door aandeelen van *f* 200 geholpen was om een logement in de provincie Utrecht op te rigten.

Te Oosterhout zijn de Kerkvoogden ook nog niet geslaagd om door aandeelen van *f* 200 een fonds bijeen te brengen tot het bouwen van *Protestantsche woonhuizen;* althans de betaling van het door *Unitas* genomen aandeel was nog niet opgevraagd.

Niettemin, zegt het Verslag, mag *Unitas* om verschillende redenen over dat deel van haren werkkring tevreden zijn, »vooral wanneer wij in aanmerking nemen, »dat de terleengeving van gelden veelal wordt aangevraagd »voor personen, die geduchte tegenwerking ondervinden, »of wel, die, door vroeger geleden tegenspoed, in een »toestand van achteruitgang zijn gebragt, waaruit het »zeer moeijelijk is hen op te heffen."

We hebben uit het eerste gedeelte van het Verslag, dat in 21 bladzijden meerendeels over den *staat* der Vereeniging handelt, slechts enkele bijzonderheden vlugtig zamengetrokken, vooreerst wijl het alles overeenkomt met hetgeen we vroeger hebben overgenomen, maar ten andere ook om ruimte te besparen voor het onderwerp, waarmede het tweede gedeelte (dat over de *verrigtingen des Hoofdbestuurs* loopt) aanvangt, namelijk:

DE VERSPREIDING VAN HET EVANGELISCH LICHT IN HET VADERLAND.

Wat hierover (van bl. 22—30) gezegd wordt, is belangrijk genoeg, om het uitvoeriger meê te deelen. We lezen daar:

»Bij het eerstgenomen en gewis niet het minst belangrijk besluit dier (vorige Algemeene) Vergadering, was uitgemaakt, dat *Unitas* zich tot taak zou stellen: *het verspreiden van het licht des Evangelies in het Vaderland, onder hen die nog in het duister zijn.*" [Dat hiermeê de Katholieken bedoeld zijn, is bekend, en wordt straks ook gezegd.] »Het Hoofdbestuur wordt gemagtigd daartoe middelen te beramen en uit te voeren.

»Als een der eerste middelen tot uitvoering beschouwde het Hoofdbestuur de zorg om aan velen, vooral onder hen die nog niet tot *Unitas* behooren, ter kennisse te brengen, dat de Vereeniging dit werk, hetwelk de Alg. Vergadering van 1851 reeds vrij duidelijk verklaard had op haar terrein te liggen, nu krachtdadig ter hand stond te nemen. Die openbaarmaking toch ging vergezeld van een aanzoek tot toetreding; vond dit bij velen ingang, zoo zoude het toevloeijen van contributiën en giften de Alg. kas in staat stellen tot het doen der uitgaven, welke het ten uitvoerleggen van het genomen besluit noodwendig ten gevolge hebben zou." — Die rondgaande brief wordt bekend verondersteld en dus niet herinnerd, hoe daar gewezen werd op de vruchten van het toenmaals tienjarig werkdadig bestaan van *Unitas*, vooral blijkende in »*het bevorderen van geestelijk heil door aanwending van stoffelijke middelen*"; dien brief »heeft de Permanente Commissie getracht ruimschoots te doen verspreiden. Later zal blijken met welk gevolg 1)."

Men verstond zich over den inhoud en vorm van dat stuk; men bleef niet achter in 't overleg, hoe de eerste stappen op dat terrein te doen; de voorlichting en medewerking van een der langst, als Hoofdbestuurder buiten 's Hage, aan *Unitas* verbonden broeders werd gevraagd en gegeven; in eene Vergadering kwam men overeen omtrent de aan te wenden middelen, en tot eene splitsing hiervan in de uitvoering werd besloten.

»Als de meest geschikte middelen werden erkend:

»*Het verspreiden van traktaatjes en van bijbels, die, door het onderhalen van sommige teksten met rooden inkt, of door het doen drukken van die teksten met*

roeden inkt, voor het bijzonder beoogde doel geschikt zouden zijn.

»*Het uitzenden van Evangelisten.*

»*Het oprigten van catechisatiën van licht begeerende Roomsch-gezinden.*

»*Het houden van voorlezingen over Vaderlandsche en kerkelijke Geschiedenis voor eenvoudigen, en ook voor hen, die daarin geen juist of onjuist onderrigt ontvangen hebben, waarbij men ook aan Roomschen toegang zou verleenen.*

»*Het verspreiden van Evangelisch licht door iederen belangstellende in zijn eigen kring.*"

»Het eerste, voor zooveel de verspreiding door colporteurs aangaat, alsmede het doen opleiden, uitzenden en besturen van Evangelisten, werd opgedragen aan de bijzondere Commissie, welker instelling en werkzaamheid, onder de leiding der Permanente Commissie, wij, bij het doen van het voorstel in de vorige Alg. Verg., reeds wenschelijk hadden genoemd; terwijl verder de verspreiding van bijbels en traktaatjes door verkoop op marktplaatsen, het oprigten van catechisatiën en het bevorderen van voorlezingen als boven zijn aangeduid, geoordeeld werd in den werkring der Departementsbesturen te vallen.

»Eindelijk zou, ter bevordering van algemeene medeking in den boezem van *Unitas*, eene opwekking worden gerigt aan alle Bestuurders en Leden van *Unitas*, om zich, ieder op zich zelf, geroepen te achten tot het verspreiden van Evangelisch licht onder de Roomschen."

Ter tegemoetkoming voor die onderneming van de Departementskas-en, wenschte men geldinzamelingen te doen bij inschrijving als anderzins, en »werd bepaald dat, waar de Departementskassen mogten blijken te kort te schieten, de zaak, door *subsidiën* uit de algemeene kas, zooveel mogelijk zou worden bevorderd."

»Overgaande tot het benoemen eener bijzonder commissie, »om middelen te beramen en uit te voeren, tot verspreiding van het licht des Evangelies in het Vaderland, onder hen die nog in het duistere zijn," — zoo verklaarde de Verg. van oordeel te zijn, dat daartoe voorloopig drie leden genoegzaam zouden wezen, aan welke echter het regt zou worden toegekend van voordragt aan de Permanente Commissie tot assumtie van zoodanige mannen als zij zich, in het belang der zaak, zou wenschen toegevoegd te zien. Het kwam der Verg. wijders doelmatig voor, dat de leden der primitive commissie in *éêne* stad, of althans in elkanders nabijheid gevestigd zouden zijn, zóódanig dat zij zich telkens *mondeling* zouden kunnen onderhouden. Voorts verklaarde zij, alvorens tot de benoeming over te gaan, de Commissie te beschouwen als eene BLIJVENDE. Aan die Commissie werd overigens de bevoegdheid toegekend, om twee harer leden aan te wijzen, die zich elk aan het hoofd zouden stellen van, door haar te benoemen, *subcommissiën*, bestaande uit drie leden, waarvan eene belast zoude zijn met de bezorging van *Traktaatjes en Bijbels* en de andere met de *Colportage en Evangelisatie*.

»Ofschoon de groote moeijelijkheden en de zware verantwoordelijkheid inziende, die op de schouderen dezer Commissie werden gelegd, aanvaardden de daarvoor aangewezen broeders evenwel de op hen verstrekte benoeming.

»Bij de leden van Departementsbesturen (zoo gaat de Sekretaris voort), die hier als Afgevaardigden tegenwoordig zijn, is misschien de opmerking gerezen, dat tot hiertoe geenerlei aanschrijving aan hen is gedaan, ten einde hen bekend te maken met hetgeen, te dezer zake, van hen werd verwacht en aan hen werd toegezegd. De reden daarvan is, dat de Permanente Comm. eene zoodanige aanschrijving eerst na de organisatie der bijzondere Commissie wilde uitvaardigen. Op iets wat zij, althans aanvankelijk, had zoeken daar te stellen, wilde zij gaarne wijzen, alvorens de Departementsbesturen tot werkzaamheid aan dezelfde zaak op te wekken. Ook meende zij eerst van een werkzaam aanzijn der Commissie te moeten zien blijken, ten einde zij die Commissie zou kunnen raadplegen over allerlei voorkomende vragen om voorlichting, en over moeijelijkheden die zich mogten doen kennen.

»Het laat zich wel begrijpen, dat die Commissie nog niet spoedig gereed was om mededeelingen te doen aangaande haren arbeid. Hare leden hebben dan ook aanvankelijk minder in gemeenschappelijke Vergaderingen, dan elk op zich-zelf gewerkt.

»Voorts waren er bijzondere redenen, die aan de Perm. Comm. aanleiding gaven om zich hierin niet te overhaasten. Daaronder behoort de oprigting der *Evangelische Maatschappij tot bevordering van waarheid en Godzaligheid onder de Roomschen*, hare spoedig opgevolgde formele vestiging en de bijval die haar op vele plaatsen, men mag zeggen, vrij algemeen, ten deele viel. Het laat zich begrijpen, dat haar ontstaan en hare manifesten afbreuk deden aan hetgeen van den open brief van *Unitas* was verwacht. Onbeduidend was dan ook de toetreding van leden die daarop volgde. Er waren niet weinige personen die, niet wetende dat ons voorstel in onze Vergadering, die de Alg. Verg. voorafgaat, reeds sedert eene maand was bepaald, eer er aan het stichten der *Evang. Maatschappij* gedacht werd, ons beschuldigden van met die Maatschappij te willen wedijveren. Althans het werd bejammerd, dat de altijd wenschelijke eenheid zou worden gemist, daar hetzelfde werk door twee afzonderlijke instellingen werd ter hand genomen. Ja, er was nog meer. Het besluit, door de Alg. Verg. in Mei 1853, éénstemmig en met geestdrift, genomen, vond duidelijk uitgesproken afkeuring in de Najaarsvergadering van een onzer Departementen, hetwelk zich zoowel door ijver als door een aanmerkelijk ledental onderscheidt. Op last en namens die Verg., werd de, in haar midden, bovengedreven hebbende meening aan de Permanente Comm. schriftelijk medegedeeld.

»Wij willen ons thans (vervolgt de Sekretaris) niet bezig houden met den letterlijken inhoud van den brief, doch moeten evenwel vermelden, dat daarin van de verspreiding van Evangelisch licht onder de Roomschen gesproken wordt, als van een *nieuwen* door *Unitas* opgevatten werkkring; als van iets dat, hoezeer loffelijk op zich zelf, bij *Unitas* niet te huis behooren zou. De vrienden, die aldus denken, mogen ons ten goede houden, wanneer wij doen opmerken, dat de opvatting van den werkkring van *Unitas* niet altijd in alle opzigten juist zóó geweest is, als zij meenen het geval te zijn. Menige proeven zouden wij daarvoor kunnen bijbrengen, en bepaaldelijk konden wij wijzen op het straks reeds bedoelde besluit der Alg. Verg. van 1851. Maar in ons Verslag vinde geen twistgeschrift zijne plaats", — zegt de Sekretaris — en hij gaat over tot het berigt dat de bijzondere Commissie inmiddels nuttig werkzaam geweest is. Uit een van haar ontvangen rapport, alsook uit de notulen der Permanente Commissie worden meêgedeeld de volgende

VRUCHTEN DER EVANGELISATIE ONDER ROOMSCHEN.

»Eene, in eene groote stad, zonder eenigen ophef of uiterlijk vertoon, met *vijf* leerlingen opgerigte catechisatie voor Roomschen, telde er, in de maand Maart van dit jaar, reeds *veertig*. Elders had de Comm. slecht eenigen bijstand te geven voor buiten hare onmiddelijke bezorging gevestigde aangelegenheden, om aan Roomschen Evangelisch onderrigt te geven. Op eene daartoe ingeregte catechisatie werd, sints het verloopen jaar, onderwijs gegeven aan een steeds toenemend aantal hunner, 't welk tot *vijf en veertig* klom, waarvan er *tien*, in de maand April ll. tot leden der gemeente zijn aangenomen. Een ander godsdienstonderwijzer telt *vijftien* Roomsche leerlingen, waarvan er onlangs *één* lidmaat geworden is. Eene godsdienstonderwijzeres, in dezelfde plaats, ontvangt door bemoeijing onzer Comm., twee Roomsche meisjes, van welke zij goede getuigenis geeft, nevens nog eene andere Roomsche leerlinge, aan haar huis; en een onder de mindere standen werkzaam lidmaat bereidt, op aansporing onzer gecommitteerden, *vijf* Roomschen om later op eene Catechisatie geplaatst te worden.

»Voorts meent de Comm. niet te vergeefs een goed aantal traktaatjes en enkele Testamenten met rooden inkt, zonder kosten voor het colporteren er van, te hebben verspreid, en acht zij daartoe, uit eigen ervaring, het oprigten van kleine kostelooze leeskringen onder minvermogenden allerdoelmatigst.

»Bij het werk in de beide steden, waarvan wij tot hiertoe spraken, beperkte voorts onze Comm. hare verrigtingen niet." Wat de Sekretaris nu laat volgen, getuigt de sluwe vindingrijkheid van de kinderen der duisternis, en leere een ieder voor soortgelijke afgerigte gluiperts op zijne hoede te zijn: »Een daarvoor allezins berekend, en kosteloos, door een predikant, daartoe bepaaldelijk onderwezen man — zoo vernemen we — werd door een, naar vermogen, in termijnen terug te bepalen voorschot van *f* 200 in staat gesteld om voor zijn beroep, waarvan hij de uitoefening niet meent te moeten staken, in de dorpen rond te reizen, ten einde [let wel!] bij ROOMSCHE landlieden, die van zijne diensten gebruik maken, aan huis werk te zoeken; terwijl hij hun daarmede ten gerieve is en *vaak bij hen overnacht*, moet hij hun tevens nog betere en onvergolden diensten bewijzen, door hen te brengen tot de kennis der Evangelische waarheid, zoo door toespraak als door verkoop van Bijbels en traktaatjes. Hem zijn voor *f* 20 traktaatjes en eenige Nieuwe Testamenten, waarvan sommige teksten met rooden inkt onderschrapt zijn, verstrekt, en bovendien heeft hij een groot aantal, van elders bezorgd, verspreid; onder anderen heeft hij, in zeer korten tijd, 62 Bijbels en Testamenten, met rabat van wege het *Bijbelgenootschap* ontvangen, verkocht. Door zijnen ijver en zijne geschiktheid doet hij de gunstigste verwachtingen voor de toekomst van zich opvatten."

Wat eene laagheid en schandelijk misbruik van vertrouwen, zich zóó bij argelooze landlieden in te dringen, om hun het kostbaarste wat zij hebben: hun geloof en hunne ziel te ontroven!

De Sekretaris vervolgt: »Het aanzoek tot het verleenen van het voorschot aan dien colporteur kwam bij de Permanente Comm. gelijktijdig in met den brief van het straks bedoelde Departement." — Men achtte, wijl het besluit van 1853 welligt om de veranderde omstandigheden wijziging zou behoeven, voorzigtigheid geraden in het doen van toezeggingen, en over niet meer dan *f* 500 met inbegrip van evenvermeld voorschot mogt worden beschikt.

De Commissie verheugt zich over »de proefneming, op drie plaatsen en op onderscheidene wijze gedaan, terwijl de landen haar toeschijnen wit te zijn om te oogsten. En de opwekking, die van *Unitas* uitging, ook wij (roept de Sekretaris uit) zouden ze gezegend noemen, al moest het werk te deze beperkt blijven bij de zoo goed geslaagde oprigting van Catechisatiën voor Roomschen, en bij enkele zaadkorrels, die door onzen uitgezondene worden uitgestrooid, terwijl hij met zijn handwerk zijn brood verdient."

Het uitgeven van *berigten*, ook in de vorige Alg. Verg. behandeld, hetwelk in naauw verband staat met de bijeenkomsten tot verspreiding van Evangeliesch licht, had nog geen doorgang gehad, wijl de opwekking tot die bijeenkomsten voorshands achterwege bleef. — Wat er verder aangaande die Evangelisatie verhandeld en besloten is, zullen we straks hooren.

(Vervolg morgen.)

De Eerste Kamer der Staten Generaal heeft heden namiddag ten twee ure hare werkzaamheden hervat.

Naar men verneemt is door de vereenigde kommissie uit de marine en de gezagvoerders van de koopvaardijvloot, benoemd tot onderzoek en beoordeeling van de middelen tot verbetering van de verkenning der zeegaten van Brouwershaven, Goedereede en Maas, en bijzonder omtrent de plaatsing van een vuurschip tot betere verkenning van den Banjaard, aan Z. Exc. den minister van Marine reeds een verslag uitgebragt en zou, naar men wil, gen. minister, naar aanleiding van het eenparig oordeel dier kommissie, tot het besluit zijn gekomen, van niet te treden in de plaatsing van het zoodanig vuurschip, op grond, dat daaruit *meer gevaar dan heil voor de scheepvaart zou te wachten zijn*, doch daarentegen bereid zijn, de noodige gelden bij de begrooting aan de Wetgevende Magt aan te vragen, tot de verbetering van de betonning der buitengronden en geleidewerken en tot het aandoen en inzeilen van het Brouwerhavensche zeegat. *(N.)*

Dezer dagen is te Carlsruhe, Groothertogdom Baden, in den ouderdom van 72 jaren overleden, de Hoog Welgeboren heer Baron Gerrit Maximiliaan Taets van Amerongen, gepensioneerd generaal van de kavallerie, kommandeur van de orde van Verdiensten van het Groothertogdom Hessen-Darmstandt.

Te Delft is den 7 dezer in den ouderdom van ruim 93 jaren overleden, de Hoog Edel Gestrenge heer W. P. del Campo, genaamd Camp, in leven gepensioneerd generaal-majoor der artillerie, kommandeur der orde van den Eikenkroon.

Gister is aan het veer tusschen Maassluis en het eiland Rozenburg een vreeselijk ongeluk voorgevallen.

Bij het, bijkans voorbeeldeloos stormachtig weder op de Maas is de zware veerhengst, die op het vermelde station dienst doet door een rukwind omgeslagen, met het ongelukkig gevolg, dat de schipper, de oude van der Schoor, en zijn eerste knecht spoorloos in de golven zijn verdwenen. Slechts van den passagier, die zich in de hengst bevond met den tweeden knecht, kon men het leven redden. *(Grondw.)*

Uit Marienburg schrijft men van den 29 Maart: Eergisteren nacht ten 2 ure ging het ijs in den Weichsel hier los en dreef met zooveel snelheid, dat beide drijfbruggen mede werden voortgestuwd, en eenige pontons aan de oevers werden gescheiden en weggevoerd. De pontons heeft men kunnen redden, doch de drijfbruggen en eene aak zijn verloren. Het water was des morgens ten 6 ure zoo hoog als in 1717. Sommige dorpen als Montau, Biesterfilde enz. zijn geheel overstroomd en zijn de bewoners op de daken moeten vlugten. Gisteren zag men hier voorbij drijven gedeelten van huizen, schuren en koeijen enz. Bij Wernersdorff kwamen twee daken aandrijven met 15 personen er op; 10 er van werden gered. *(Ned.)*

Bij het departement van Binnenlandsche Zaken is, door tusschenkomst van de heeren Jan Kalff en Comp. te Amsterdam en 's Gravenhage, ontvangen eene som van honderd vijftig gulden, voor de algemeene noodlijdenden door den watersnood, namens den heer J. A. F. v. P.

Bij Z. M. besluit is aan Dr. F. W Junghuhn, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der orde van den Rooden Adelaar 3de klasse, hem door Z. M. den Koning van Pruissen geschonken; en tot lid van het collegie van regenten over het huis van arrest te Sneek, in plaats van wijlen den heer S. ten Cate, benoemd den heer H. C. Wouda.

'S GRAVENHAGE, 11 April. Z. M. de Koning heeft gisteren in een bijzonder gehoor ontvangen, Z. Exc. den baron van Steinberg, minister-rezident van Z. M. den Koning van Hanover.

— Gisteren is er in de Grieksche kapel alhier eene

lijkdienst gehouden, wegens het overlijden van Z. M. Keizer Nikolaas, zijnde dit de 40e dag na dat overlijden.

— De *Dorcus-Vereeniging* te Rhenen heeft van H. K. H. prinses Hendrik der Nederlanden een fraai geschenk ontvangen, voor de loterij voor de hulpbehoevenden aldaar door den jongsten watersnood.

NIEUWE-DIEP, 10 April. Heden is Zr. Ms. korvet met hulpstoomvermogen, *Medusa*, kapt. luit. ter zee H. J. van Maldeghem, in dienst gesteld.

DREUMEL, 11 April. De omringing der doorbraak is nu geheel afgewerkt.

Men is thans werkzaam tot daarstelling van eene kleinere omringing, welke tevens tot rijweg kan dienen, waardoor de kommunikatie hersteld wordt, en de voorloopige digting der dijkbreuk meerdere zekerheid verkrijgt.

De rigting van den nieuwendijk is reeds geprojecteerd, de buitengewone verhoogingen uitgebakend, en de begrooting der kosten bereids ter approbatie naar hooger gezag opgezonden, met het plan eener geldleening voor deze onvoorziene werken, welke op ruim honderd duizend gulden geraamd zijn.

Men zegt, dat er in het reglement op het beheer der rivierpolders in Gelderland belangrijke wijzingen te wachten zijn. Wij achten ons niet bevoegd ons oordeel daarover uit te spreken; maar wij wenschen dat het dijks-collegie de magt blijve behouden, om even als nu, in zoodanige omstandigheden, met energie en spoed te kunnen handelen.

IJZENDOORN, 3 April. De tabaksteelt maakt niet alleen op de Veluwe, alwaar zij, in de omstreken van Amersfoort, voor het eerst in ons Vaderland in 1615 werd ingevoerd, maar ook alhier in de Neder-Betuwe, welke thans een aanzienlijken tabaksbouw bezit, een voornaam middel van bestaan uit; hoezeer deze tabak in deugdelijkheid geenzins met de Overzeesche kan wedijveren en op de plaats waar hij gekweekt is, minder tot rooken, dan wel tot andere einden, zoo als het wasschen van schapen gebruikt wordt, heeft hij veel aftrek in Duitschland en wordt in het bijzonder voor de regie in Oostenrijk opgekocht; de tabak is aldaar zeer gezocht en overal bekend onder den naam van »Valburger tabak;" (eertijds teelde men te Valburg de beste qualiteit), terwijl dezelfde soorten onder den naam van »tabac d'Amersfoort," in Frankrijk, bijzonder te Parijs, veel aftrek hebben.

Was men in deze streken bevreesd, dat de verwikkelingen in het Oosten, ook op de levering van den tabak naar het buitenland, een' nadeeligen invloed zouden uitoefenen, zoo is zulks gelukkig niet bewaarheid, aangezien de eerste pluk onder den naam van »aard goed" bekend, geleverd werd voor *f* 34 de 100/2 Ned. pond, en het zoogenaamde »best goed" onlangs gemiddeld voor *f* 24 verkocht is.

Veilig kan men dus de opbrengst van één bunder goed en zorgvuldig bewerkt tabaksland stellen van *f* 1200 à *f* 1500; wanneer men de kosten der zware bemesting, met verbouwen, planten, de overige bewerkingen, welke zeer menigvuldig zijn en een groot gedeelte der bevolking een' geruimen tijd van het jaar bezig houden, raamt op *f* 600 à *f* 700, zoo kan één bunder grond, (de renten medegerekend) *f* 900 winst opleveren; eene opbrengst allerbelangrijks te noemen en door geen ander gewas te verkrijgen; uitgezonderd hop, welke tegenwoordig meer, soms *f* 1800 p. b. oplevert.

Het voor de kultuur geschikte land, wordt voor *f* 3000, soms veel hooger, de bunder verkocht, en op vele plaatsen worden dan ook boomgaarden gerooid, weilanden gebroken, en zijn schuren in aanbouw, alleen voor de teelt en bereiding van dat bedwelmende en toch aan velen zoo aangenaam, dikwerf geheel onmisbaar vergif.

In Europa alléén wordt de verbazende hoeveelheid van circa 200 millioenen kilo's tabak per jaar gekonsumeerd en in het gewone leven op drieërlij wijzen verbruikt, namelijk gekorven en gerold, gemalen of gesponnen, en daar aldus minstens 150 millioen guldens jaarlijks in dit werelddeel verrookt, versnoven of verkaauwd wordt, kan men zich een denkbeeld vormen, welken belangrijken tak van handel deze kultuur oplevert, die bovendien een tal van menschen werk en brood geeft.

(*Delflandsche Courant.*)

SCHOONHOVEN, 7 April. In het begin der afgeloopen week is alhier door den aannemer de Groot een begin gemaakt met de wegruiming van de provinciale sluis, waartoe de gemeente van Schoonhoven in den tijd *f* 10,000 heeft bijgedragen. Met dubbel leedwezen zien wij dan ook de hand aan het vernietigingswerk geslagen, waardoor aan Schoonhovens inwoners het genoegen dat zij, alsmede die der omliggende dorpen sedert het jaar 1762 van bedoelde sluis hadden, wordt ontnomen. Thans is een gedeelte der bemuring ontbloot; doch nu klimt de treurigheid nog hooger, daar men met eigen oogen de deugdelijkheid der muren enz. aanschouwt. Wenschelijk ware het, zoo men zich nog van de deugdelijkheid der sluis kwam overtuigen, alvorens men onze gemeente van zoodanige gemeenschap beroofde. Mogt men ook alhier, even als in vroegere jaren in de gemeente Delft, - alwaar de wegruiming van den toren was aanbesteed en welk besluit toen (zoo ik vermeen) is ingetrokken, zoodat Delft zich nog in dat gedenkteeken der oudheid mag verheugen, - eveneens teruggekomen van het besluit, dat ons van deze voor onze en omliggende gemeenten en voor den *handel* zoo nuttige sluis zal berooven. (*Amsterd. Cour.*)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad:*

TRIEST, 12 April. Met den overlandmail zijn ditmaal noch uit Batavia, noch zelfs uit China berigten mede gekomen.

Te Calcutta stond op 8 Maart de Wissel op Londen $2\frac{7}{8}$ a 2. 1.

Te Alexandrie waren op 6 dezer de granen lager genoteerd. Katoen was vast.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 April. Men verzekert thans dat de heer Drouyn de Lhuys op de Weener konferentie geen ultimatum zal overleggen, maar enkel met haar in beraadslaging zal treden, over de beste wijze om, volgens de inzigten van Frankrijk en Engeland, tot den vrede te komen.

Het is nog niet bekend of de konferentie hare werkzaamheden reeds weder hervat heeft, wijl de nieuwe instruktien door de Russische gevolmagtigden gevraagd nog niet van St. Petersburger zijn aangekomen. Men schrijft zulks toe aan eene verstoring in den telegraaf.

— De zitting van het Wetgevend Ligchaam is tot den 14 dezer verlengd.

— De *Moniteur* bespreekt in een artikel van zes kolommen, de expeditie naar de Krim en eindigt met de volgende zinsneden:

»De aangehaalde voorbeelden zullen genoegzaam zijn om te bewijzen, dat de Engelsch-Fransche armee in de Krim alles heeft gedaan, wat verwacht kon worden van den moed der soldaten en de bekwaamheid der chefs. Hopen wij dat het doel van al die pogingen zal worden bereikt.

»Het algemeen gevoelen zal het uitspreken en de geschiedenis zal het herhalen, dat de verdiensten van deze legers aanspraak hebben op de erkentelijkheid en de bewondering der wereld."

— De zitting der wetgevende vergadering is geprolongeerd tot 14 dezer, ten einde alsnog over het budget te beraadslagen.

— Men verneemt uit Konstantinopel, dat de instructien van Ali pacha luiden, om toe te treden tot het gemeenschappelijke protectoraat over de Vorstendommen, doch onder kennisgeving van leedwezen, dat men niet eenvoudig de souvereiniteit er van erkent. De quæstie van schadeloosstelling voor de oorlogskosten zou tot nader voorbehouden worden. — De Russen hebben op nieuw schepen voor Sebastopol laten zinken.

Tijdingen uit Malta van den 4den dezer melden, dat zeven stoombooten naar Genua zijn vertrokken.

De Perzen hebben een leger van 50,000 man op de Turksche grenzen vereenigd; hunne houding komt verdacht voor. Rusland heeft aan den schach van Perzië den afstand van eenige Turksche provincien beloofd. De heer Murray bestreed echter den Ressischen invloed met veel bekwaamheid.

— Volgens den *Constitutionnel*, die uit Weenen onderrigt is, zal in het derde punt, slechts over de muren van Sebastopol beslist kunnen worden.

— De *Moniteur* bevat heden een rapport van den generaal Canrobert van 27 Maart, waarin bevestigd wordt dat op verzoek van Osten-Sacken eene wapenschorsing was toegestaan, om de gesneuvelden te begraven. Prins Gortschakoff vervangt Osten-Sacken als bevelhebber te Sebastopol. De gezondheidstoestand van het leger was vrij voldoende; de geest der troepen was nimmer beter geweest.

Het Turksche leger te Eupatoria telde 40,000 man en 150 stukken geschut. De maatregelen door Omer-Pacha genomen waren uitmuntend; de kring der operatien was op alle gewenschte punten uitgebreid. Iskender-Bey was aan de beterhand.

— Er zijn berigten ontvangen van Konstantinopel tot 2 April. De Sardinische kommissaris was aldaar aangekomen en was met bijzondere onderscheiding ontvangen. Men zag eerlang een keizerlijk besluit te gemoet, waarbij het hoofdgeld zou worden afgeschaft en aan de Christenen bij het leger de bevordering tot den rang van kolonel zou worden toegestaan.

Te Varna waren den 8sten berigten uit Sebastopol van den 3den dezer ontvangen, meldende, dat dagelijks gevechten plaats grepen, welke echter tot geene uitkomsten leidden.

— Gisteren avond had te Madrid een oploop plaats, welke spoedig door de milicie was onderdrukt. De rust is hersteld. Vijftien der belhamels zijn in hechtenis genomen.

ENGELAND.

LONDEN, 11 April. De gewone jaarlijksche maaltijd door den Lord-Major in Mansion-House gegeven, werd door vele leden der diplomatie en administratie en ook door den hertog van Cambridge bijgewoond. Ofschoon de Oostersche oorlog herhaalde reizen genoemd is, heeft echter de vergadering geene staatkundige beteekenis gehad.

— De voorhoede der Oostzeevloot is ter reede van Kelsinger door vreeselijke stormen overvallen, zoodat ze verstrooid is geraakt, en vele schepen met groote schade in Zweedsche en Deensche havens een schuilplaats hebben moeten zoeken.

— In de zitting van het lagerhuis van den 19 Febr. heeft lord Palmerston, de aanvallen van den heer Layard op de Engelsche aristokratie en den adelstand bestrijdende, gezegd, dat de grootste fouten waren begaan door de officieren van het kommissariaat, de geneeskundige en de transport dienst, die juist tot de andere klassen der maatschappij behoorden. — Thans deelen de Engelsche bladen een door 35 officieren van het kommissariaat aan den minister van oorlog uit Balaklava gerigten brief mede, waarin zij krachtdadig tegen de woorden van lord Palmerston protesteren. De *Times* ondersteunt hen mèt alle magt.

Hetzelfde blad maakt tevens de opmerking, dat terwijl van de 26 leden van het ministerie 22 van adel zijn, er slechts vier leden der aristokratie zich onder de 58 kapiteins der Oostzeevloot bevinden. Hieruit maakt het blad de gevolgtrekking, dat de Engelsche aristokratie zich altijd op den eersten rang plaatst, daar waar niet veel werk te verrigten is en geen groote gevaren te duchten zijn.

— In Oporto moeten onlusten zijn uitgebroken wegens de duurte der levensmiddelen.

— De *Africa* heeft berigten aangebragt uit New-York van den 27sten Maart. Aldaar waren twee dépêches ontvangen uit Washington en Philadelphia, waarin gezegd wordt, dat ministerieele wijzigingen ophanden zijn. Tengevolge van in de dagbladen van New-York en Philadelphia geplaatste annonces, waarbij Engelschen, Schotten, Ieren en Duitschers worden opgeroepen zich bij het Engelsche vreemden legioen te engageren, heeft de prokureur-generaal van het distrikt van New-York de noodige maatregelen voorgeschreven om die rekruteringen te beletten, als zijnde in strijd met de neutraliteitswetten, die met 1000 dollars en drie jaren gevangenisstraf deze handelwijze straffen. Deze bedreiging heeft de reeds begonnen aanwervingen verhinderd, doch de vreemdelingen in de Vereenigde Staten weten zeer goed, dat er te Halifax een centraal dépôt voor de aanwervingen bestaat.

— De regering te Washington moet van het kabinet van Madrid berigt hebben ontvangen, dat het genegen was eene schadevergoeding in de zaak van de *Black Warrior* te betalen.

— Uit Californie loopen de berigten tot den 1sten Maart. Zij behelzen nieuwe bijzonderheden aangaande de jongste faillissementen.

— Uit Havana verneemt men de inhechtenisneming van den consul der Ver. Staten te Sagua, den heer Thompson, omdat hij geweigerd zoude hebben het wapen der Ver. Staten, dat in een zijner bureaux hing, af te nemen. Later werd hij op zijn woord van eer in vrijheid gesteld. De drie hoofden der onlangs ontdekte zamenzwering waren nog niet ter dood gebragt, De auditeur-generaal heeft bij den kapitein-generaal gunstig geadvizeerd nopens eene verandering in hunne straf.

— De bijbelgenootschappen hebben weder een vervolgingshistorie verzonnen en door de dagbladen laten vertellen. Toskanen is wederom het tooneel der vervolging, aldaar is een handwerksman tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld, omdat hij de vrome gewoonte had aangenomen met zijn huisgezin in den bijbel te lezen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 11 April. De nieuwe instruktien van den Russischen gezant zijn nog niet aangekomen.

De door de dagbladen medegedeelde tijding, dat heden de tiende konferentie zou worden gehouden, is onjuist.

Ali-pacha is heden door den keizer ten gehoore ontvangen.

— De grootvorst Konstantijn, die aan het hoofd der Russische marine staat, heeft bepaald dat alle stoomschepen, zoodra het vaarwater vrij van ijs is, weder te Kronstadt en Sweaborg moeten komen. Geen andere dan schepen van die soort zullen te water blijven; de overige zullen opgeofferd worden tot verstopping van het vaarwater naar St. Petersburg."

— De instruktien voor de Russische gevolmagtigden bij de konferentie zijn nog niet ontvangen.

Het berigt van sommige dagbladen, als zou heden door de konferentie eene tiende zitting worden gehouden, is van grond ontbloot.

Ali-Pacha is heden door den Keizer ten gehoore ontvangen.

Bij Keizerlijk besluit van 7 April hebben 586 gedeeltelijk wegens staatkundige redenen veroordeelden volle gratie, 311 gedeeltelijk kwijtschelding van straf ontvangen,

STADSNIEUWS.

In de 226ste Staats-Loterij zijn in de 1e Klasse bij de 2e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 18330 *f* 20,000, N°. 16489 *f* 5000, N°. 10695 *f* 2500, N°. 7504 en 3009 ieder *f* 1250, N°. 17385, 16687, 1127, 7684 en 14017 ieder *f* 1000. — 3e Trekking: N°. 2534, 11171 en 18792 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 12 April.

ONDERTROUWD (8 April): L. van Duyn met C. S. Walter, van Zandvoort.

BEVALLEN (8 April): M. C. Loots, geb. Osterhaus, Z. — (10 April): N. W. Boorsma, geb. de Groot, D.

OVERLEDEN (13 Maart): J. M. Barrau. — (29 Maart): J. E. Dankmeijer, geb. Coorengel, 60 j. — (5 April): G. J. Vreem, geb. Osterhaus, 27 j. — (6 April): 't Kindje van H. Schutte J. FZn., 2 m. — (7 April): M. Hartgers, wed. R. Rijkers, 66 j. - De Tweelingen van H. Jansen Cz., 1 m. — (8 April): E. A. Zillesen, 37 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		11 APRIL 4½ u. gebl.	12 APRIL 4 u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		62	61 11/16	a 62	
Dito Dito	3 „	73 11/16	73¾	„	
Dito Dito	4 „	91 5/16	91	„ 91½	91½
O. I. Leening 1844	4 „			„	
Amortis. Syndik.	3½ „			„	
Handel-Maatschappij	4½ „			„	
Haarlemmermeer	5 „			„	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ „			„	
„ Holl. Spoorw.-M.	„	75		„	
Obligatiën	4½ „			„	
Maatschappij van Weld.	4 „			„	
Aand. Ned. Bank	„			„	
België	4½ „	85		„	
Dito bij *Rothschild*	2½ „	50 5/16	50¼	„	
Frankrijk, Obligatiën	3 „			„	
Spanje, Onbep. Stukken	1 „	18⅛	18 1/16	„ 18⅛	
Dito	3 „	37½		„	
Dito Binnenl. à 6/m.	3 „	31¼	31 1/16	„ 31⅜	31¼
Coupon-Bewijzen		5⅜		„	
Amortisable Schuld		4¼		„	
Portugal, te Londen	3 „	38⅜	38 5/16	„	
Dito Uitgestelde				„	
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 „			„	
Dito Dito 1828 en 1829	5 „	101⅜	101⅝	„	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 „			„	
Dito	4½ „	88¼	88¼	„	
Dito bij *Hope*	4 „	77⅞		„	
Dito bij *Stieglitz en C°*.	4 „	76⅛	76	„ 76⅛	
Dito bij id. 5de Serie	4 „			„	
Certifikaten te Hamburg	5 „		86¼	„	
Inschrijving in Assignat.	6 „			„	
Certifikaten van dito	6 „	60⅜		„	
Engelsche Russen				„	
Polen, Certifikaten	4 „	70		„	
Dito Aand. met Lot. fl. 500		142½	142½	„ 143	
Oostenrijk, Metalliek	5 „	62 13/16	62⅝	„ 62 11/16	
Dito Nieuwe 1847	2½ „	32¼	32⅛	„ 32 5/16	
Dito 1851 en 1852	2½ „	32¼	32¼	„ 32 5/16	
Dito Nieuwe	5 „	74⅜	74¼	„ 74⅜	
Dito 1854	5 „	74⅜	74¼	„ 74⅜	
Ween. Bank bij *Goll en C°*.	5 „			„	
Dito	4 „			„	
Aand. met Loting fl. 250	„			„	
Nieuwe dito 1854		*f* 249		„	
Pruissen	4½ „	191½		„	
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		2 13/16	2 13/16	„	
Dito Orig.		2½		„	
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 „			„	
Denemarken, Leen. te Lond.	5 „			„	
Louisiana bij *Hope*	5 „			„	
Brasilië	5 „	98⅜	98⅜	„	
Dito 1843	5 „			„	
Mexiko	3 „	20⅛	20 1/16	„ 20⅛	
Dito Onbepaalde		20⅛	20 1/16	„ 20⅛	
Peru	4½ „	68⅜		„	
Grenada, à £ 100	2½ „			„	
Dito Uitgestelde		6 11/16		„	
Ecuador à £ 100		3	2 13/16	„	
Venezuela, à £ 100	3¾ „	26¼		„	
Dito Uitgestelde	1¼ „	11 5/16	11¼	„	
Grieken, te Londen	5 „			„	

Nat. Met. 66⅞, 67⅛, 67; Stieglitz 5 pCt. 81 13/16, 82.

De markt blijft bij tragen handel hare achteruitgaande beweging vervolgen, inzonderheid ten opzigte van Spaansche en Oostenrijksche fondsen.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56¼	Livorno	2/m	*f* 38⅝
„	zigt	„ 56⅝	Napels	„	„ 85
Bordeaux	2/m.	„ 55⅝	Petersburg	„	„ 1.74
„	zigt	„ 56	Weenen	6 w.	„ 28
Madrid	3/m.	„ 243	Augsburg	„	„ 85¼
Cadix	„	„ 243	Frankfort	„	„ 99¼
Sevilla	„	„ 240	Hamburg	2/m.	„ 35⅛
Bilbao	„	„ 241	„	zigt	„ 35¼
Lissabon	„	„ 41⅛	Londen	2/m.	„ 11,77½
Porto	„	„ 41⅛	„	zigt	„ 11,87½
Genua	2/m.	„ 46	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 11 April. Belg. leen. 2½ pc. 53½; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 93; Spanje 1—3 pc. 17⅝; Binnenl. 3 pc. 31⅛; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 65⅜.

PARIJS, 11 April. Fransche 4½ pc. 94.—; 3 pc. 69.75; 3 pc. Spanje 31⅛; id. 1 pc. —; 5 pc. Met. 83; Rom. Leen. 84.

MADRID, 10 April. 3 pc. Schuld 32.35; id. 1 pc. 18.35.

LONDEN, 11 April. Consols 92⅛ op Mei, 3 pc. Spanje buit. 36⅛; 1 pc. dito 18⅛; Comité-Bewijzen 5½; Passive 4⅛; 5 pc. Rusl. 100; 4½ pc. dito 90; 4 pc. Holl. 92; 2½ pc. id. 62⅝; 5 pc. Sardinië 87; Brazilië 100; 4½ pc. Peru 70½; Gren. uitg. 6⅛; id. werk. 16½; 3 pc. Mexiko 21; 4 pc. Portugal 42½; Turkije —; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 11 April. Met. 5 pc. 82¼; id. 4½ pc. 72; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 12.12, Amst. —; Parijs —; Goud 29½; Zilver 26½; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 11 April. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 97⅝.

HAMBURG, 11 April. Spanje 3 pc. 29½; id 1 pc. 17¼; Rusl. 5 pc. 94⅛; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië 81; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 11 April. 5 pc. Met. 64⅝; 1 pc. Spanje binneul. 18; id. 3 pc. 31⅛; Wissel op Londen 3/m. 117½; Amsterdam —; Parijs —; Weenen 95½.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 10 April. Van Meekrap werd heden slechts door een enkelen schipper iets geveild, en is er dus weinig of niets gebaan.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 12 April. Tarwe prijshoudend met goeden handel; 127 ℔ witb. Pools. *f* 490; 127, 128 ℔ puike dito *f* 500; 128, 129 ℔ bonte dito *f* 485, 490.

Rogge onveranderd; 120 ℔ Norder *f* 280; 121 ℔ Donau *f* 300.

SCHIEDAM, 11 April. Rogge. Verkocht: 149/2 ℔ Engelsche *f* 284 kont., *f* 286 6/w.; 145/2 ℔ Deensche *f* 272 6/w., *f* 274 3/m. — Garst. 135/2 ℔ Engelsche *f* 211 6/w.; 129/2 ℔ Deensche *f* 200 6/w. — Moutwijn. *f* 18; Jenever *f* 23,50; Amst. Proef *f* 24,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 11 April. *Koffij.* De omzet bestaat in 500 balen Brazil, alsmede in veiling wegens beschadigdheid 670 balen Brazil en 1800 balen Domingo.

Katoen. Zoowel in veiling als uit de hand zijn verkocht 344 balen Noord-Amerikaansche.

Granen. In Tarwe en Rogge tot onveranderde prijzen met weinig zaken.

SCHEEPSTIJDINGEN.

St. UBES, 28 Maart. Het schip Cito, kapt. Nijgaard, van Messina naar Stettin, is den 22 dezer alhier, wegens gebrek aan proviand, binnengeloopen.

BINNENGEKOMEN:

BROUWERSHAVEN, 11 April. Gannet, (s.) Liverpool naar Rotterdam.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 12 April in lading naar:

Keulen & Coblentz	H. Wemmers, Concordia.
Keulen	J. H Holst, Colln N° 23.
Manheim	J. Andres, Telemac.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Urdingen	J. Hell, Johanna.
Dusseld. & Neus	W J. F. Wilson, Niederrein N°. 11.
Ludwigh. & Manh.	J. B. Hanlain, Delphin.
Heilbron	G. F. Kuhle, Minerva.
Mainz	J. B. Hartman, Mainz N°. 3.
Frankfort	G. Haantjes, Frankfort N°. 23.
Coblentz	H. Petri, Augustus.

AMSTERDAM, 11 April vertrokken:

Mainz	W. Keller, Mainz N°. 6.
Frankfort	N. J. Timmerman, Frankf. N°. 20.

Rijnhoogte ARNHEM 11 April 2 el 18 duim.
KEULEN 11 „ 10 vt. 8 „

WATERSNOOD.

Bij de Redaktie is ingekomen:

Voor den Watersnood in Noord-Brabant van G. N. *f* 10; voor den Watersnood van Z. *f* 1,50, te zamen *f* 11.50.

Totaal met de vorige opgave. . . . . *f* 21979.76

Advertentiën.

(829) Bevallen van eene *DOCHTER*, W. D. VAN EBBING, geb. JANSSEN.

AMSTERDAM, 12 April 1855.

(767)

Te Huur:

In de kom der gemeente *Laren* bij *Naarden*, een alleraangenaamst aan den Straatweg gelegen **HUIS**, met **SCHUUR**, **BLOEM-** en **MOESTUIN**, geschikt tot Zomer- en Winterverblijf, ook tot het uitoefenen van eenig beroep. Het Huis bevat in zich **twee ruime Kamers**, twee kleine d°, **Keuken**, **Kelder**, benevens ruim **Achterhuis**, met Stalling, Berging voor Rijtuigen enz. Te bevragen bij den Heer P. VAN DEN BRINK Tz. aldaar; brieven *franco*.

De 19-jarige dochter van J. VAN VAALEN, aan de Kooi, gemeente Helder, heeft mij verklaard, dat zij geruimen tijd aan derdendaagsche koorts sukkelde, die men haar niet afnemen kon; zij is eindelijk te rade geworden, de Revalenta te gebruiken en zoo gelukkig geweest van eene doos geheel hersteld te worden.

NIEUWE DIEP, 6 Maart 1855. T. GROEN.

DU BARRY'S REVALENTA ARABICA

is zonder twijfel van alles wat de Mensch nuttigt het gezondste Voedsel. Ligt verteerbaar, bloedzuiverend en geregeld op de functien werkende, is zij voor gezonden en zieken aan te bevelen. Wie ze slechts 14 dagen gebruikt, zal ondervinden, welke goede uitwerking zij op de gezondheid en op de gemoedstemming heeft, en hij zal zich gemakkelijk overtuigen, hoe zij, op den duur gebruikt, het ligchaam krachtig en sterk maken moet.

Zij is voedzaam, krachtgevend, en goedkooper dan de meeste voedingsmiddelen, daar men van een lepel vol een geheel bord soep maakt. Bij onpasselijkheden en maagziekten van minder belang gebruikt men ze alleen als ontbijt; bij ingewortelde kwalen en ernstige ziekten moet zij zoo dikwijls mogelijk andere maaltijden vervangen, en daartoe kan zij afwisselend toebereid worden, zoo als de gebruiksaanwijzingen aangeven.

De prijs is:	1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔
	f 2.00	*f* 3.50	*f* 8.00	*f* 16.00

Kleine minder voordeelige bussen om er de proef mede te nemen, kosten 87½ Cent.

VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts. (830)

Zesde opgave van J. A. ALBERDINGK THIJM.

Nog is ingekomen voor de behoeftigen ten gevolge van den watersnood in de omstreken van Den Bosch:

1 pakjen kleederen, onder letter S, en van eene onbekende een tienstuiverstukjen. (832)

(831) Bij een Pastoor ten platte lande, wordt tegen 1° Mei gevraagd: Eene Geldersche **DIENSTBODE**, van de R. C. Godsdienst, geschikt om als **meid alleen** te dienen, kunnende zij op een behoorlijk loon rekenen, moetende zij van onbesproken gedrag en goede getuigen [illegible] bij den Boekhandelaar J. S. DE HAAS, N. Z. Achterburgwal, O 315 te Amsterdam. Brieven *franco*.

Let Wel.

In eene **Fabriek** in eene der Zeeuwsche steden, vraagt men om des verkiezende dadelijk in dienst te treden: *één* of **twee bekwame STOKERS.** Zij, die als zoodanig, bij voorkeur in eene Stoommachine zijn werkzaam geweest of nog zijn, en daarvan voldoende bewijzen kunnen produceren, zullen allen in aanmerking komen. Adres *franco* onder Lett. L. K. bij H. LAGERWEY, Boekhandelaar te Dordrecht. (828)

Rheumatiek kan genezen worden.

Lijders die een berigt verlangen, waaruit men kan zien of er nog hoop bestaat tot herstel, kunnen bij den ondergeteekenden dit gratis bekomen, mits brieven *franco*.

H. S. BERNTZEN.

NIEUWVEEN bij ALPHEN, (Zuid-Holland). (795)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende werken verkrijgbaar:

Les quarante martyrs ou vie du bienheureux IGNACE D'AZEVEDO, prêtre de la Compagnie de Jésus *f* 0.70

Manuel pour la neuvaine en faveur des ames du purgatoire, ou leur souvenir et mon dévouement pour elles ne s'arrêteront point à leur tombe in 32° *f* 0.30

Petro Scavini Theologia Moralis universa in usem clericorum, dioecesis novariensis prolatis proprio loco tam concordatorum et synodi dioecesanae quam codicis albertini cum codice austriaco generali collati constitutionibus, 3 vol. 8° . . . . *f* 4.25

Epitome Theologiæ Moralis St. Alphonse Mariæ de Liguorio, auctore P. MARTINO SCHMITT, Presbytero cong. ars. redemptoris et theol. lectore, un vol. in 8° . . . . *f* 1.75

Histoire du Concille de Trente, par le R. P. Prat, de la compagnie de Jésus, 3 vol. in 8° *f* 4.50

Conférences sur la Passion de Notre Seigneur Jésus-Christ, par le R. P. DON JOACHIM VENTURA, 2 vol. *f* 3.00

Journal des Prédicateurs, organe le plus complet de la chaire catholique, Sermons — Instructions, Pastorales — Conférences, 4 vol. in 4°. avec les Portrets des meilleurs écrivains. Prix *f* 24, net *f* 16.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.